

Jak ovlivnila pandemie život seniorů?

LIDMILA NĚMCOVÁ

- MÍSTOPŘEDSEDKYNĚ ESU
- ČLENKA PREZIDIA RADY SENIORŮ ČR, PŘEDSEDKYNĚ SKS

NEMCOVA.LIDMILA @SEZNAM.CZ

1. Hodnocení situace

- ▶ Herman Van Rompey, em. předseda ER - návrat k "nové normalitě"
- ▶ poučení z koronavirové krize (klady a zápory)
- ▶ členské státy EU by měly spolupracovat
- ▶ geopolitická mapa světa se mění - vztah EU k Východu a k Západu
- ▶ vzájemná propojenost - obchod, migrace, zdraví, klima, bezpečnosti
- ▶ interdisciplinarita

-
- ▶ **V roce 2019 byla více než jedna pětina (20,3 %) obyvatel EU ve věku 65 let a více, 430 mil. obyvatel v Evropě.**
 - ▶ *Odhaduje se, že podíl osob ve věku 80 let či více v obyvatelstvu EU-27 se mezi lety 2019 a 2100 zvýší dvaapůlkrát. Seniori tvoří 19,6 % české populace, což je však z evropského hlediska stále podprůměrný výsledek. Například v roce 2017 zastávali největší poměr občané důchodového věku v Itálii, kde tvořili 22,3 % celkového počtu obyvatel. Zdaleka nejmenší byl poměr seniorů v populaci Turecka, kde se jejich podíl dostal na 8,3 procenta.*

2. Reakce na pandemii a senioři

- ▶ *Naočkovat se k dnešnímu dni nechala zatím polovina Čechů, třetina mladých, 85. 5 procent rizikových, u nižších věkových skupin zájem o očkování klesá. Celkový počet úmrtí v ČR kolem 30 000, na světě vysoký, různé podle metodik statistik.*

- ▶ obdobné reakce v Evropě (nový typ viru, nepřípravenost na krizové situace, nezkušenost, chaotičnost managementu, neetické chování vedoucích představitelů státu)
- ▶ podcenění veřejného zájmu
- ▶ nejvíce postižený segment – senioři (vysoká nemocnost, těžký průběh, úmrtnost, domovy důchodců, psychika, osamění, fake news, odkládání zdravotní péče aj.)
- ▶ Pandemie odhalila stávající problémy
- ▶ Lidská solidarita - pevná rodina, svépomoc, nákupy seniorům, dobrovolnictví (šití roušek, pletení, sbírky), pomoc v nemocnicích a domovech důchodců, obětavost lékařů, zdravotníků, hasičů, vojáků, studentů, dobrovolníků
- ▶ media - programy TV NOE, třetí program pro seniory - veřejnoprávní TV 3

3. Poučení z pandemie pro seniory a společnost

- ▶ pozornost k problematice seniorů se zvýšila (nízká porodnost, růst počtu seniorů na celkovém počtu obyvatelstva, prodlužování věku)
- ▶ pandemie dává příležitost k reflexi k seniorským otázkám (priority, prevence, hodnoty)
- ▶ důstojnost člověka-seniora, vzájemná úcta ve společnosti
- ▶ aktivní a autonomní senior
- ▶ nutnost důchodové reformy, prodlužování věku pro odchod do důchodu, sociální a zdravotní péče o seniory
- ▶ evropské seniorské organizace lobbují u orgánů EU pro seniory (debaty o budoucnosti Evropy, platforma pro seniory v EP - senioři jako ohrožený segment), Evropský pilíř sociálních práv - sociální ochrana a začleňování seniorů, Dekáda zdravého stárnutí, Charta diversity, CSR, Obec přátelská rodině a seniorům, Cena Rady vlády pro seniory, seniorské bydlení, plánování seniorské politiky v obcích aj.
- ▶ občanská společnost je jen jedna - vzájemné soužití generací, dodržení lidských práv seniorů a participace ve všech sférách života společnosti

- ▶ senioři nechtějí od společnosti pouze brát, ale i dávat. Iniciativy seniorů zdola
- ▶ úcta k lidským právům seniorů,
- ▶ boj proti ageismu (i pomocí medií)
- ▶ vytvářet podmínky pro spokojený život seniorů - (ovlivňováním legislativy , spolupráce se samosprávami, bydlení, rozpočtování v obcích, kulaté stoly), dokumenty Zelená kniha, stárnutí (PŘÍPRAVY NA STÁRNUTÍ SPOLEČNOSTI 2019-2025)
- ▶ kvalita života seniorů spočívá nejenom na uspokojování materiálních, ale i nemateriálních potřeb
- ▶ senioři a jejich digitální začleňování do dnešní digitální společnosti - hrozí digitální exkluze, tím i vyloučení sociální a osamění
- ▶ důraz na celoživotní vzdělávání a vzdělávání seniorů
- ▶ zdravý životní styl - význam zdravotní péče, prevence (nedostatek Alzheimer center)
- ▶ význam NGO pro seniory, Rada vlády pro seniory a stárnutí populace
- ▶ Silver economy

4. Mezigenerační spolupráce – dnešní princip i výzva

**Co můžeme a musíme udělat pro podporu a pro utužení mezigenerační spolupráce?
Na kterých úrovních?**

- ▶ podpora solidarity ve společnosti proti individualismu
- ▶ podpora rodin křesťanského pojetí - více dětí v pevné rodině, dítě potřebuje pro výchovu všechny generace x rozvolnění rodin a LGBT, polyamorie aj.
- ▶ předávání zkušeností seniorů - příklady mezigenerační spolupráce
- ▶ zapojení médií - propagace best practices
- ▶ význam mezinárodní spolupráce - bilaterální i multilaterální, (ESU, EURAG a další)
- ▶ vzdělávání ve školách, etická výchova, vzory

5. Sv. Ludmila - vzor pro mezigenerační spolupráci

- ▶ v **r. 2021 Rok sv. Ludmily** - připomenutí 1100 let výročí mučednické smrti sv. Ludmily +921
- ▶ přijetí křesťanství s manželem Bořivojem (873)
- ▶ manželka, babička, vdova, regentka
- ▶ vychovatelka sv. Václava
- ▶ patronka matek, babiček, vdov a křesťanské výchovy
- ▶ významná událost v historii České republiky
- ▶ řada akcí pod patronátem prezidenta republiky, pražského arcibiskupa, KDU-ČSL (14.9.2021 konference v senátu, slavnostní mše, koncerty, zlatá medaile, knihy, poutě aj.)

Závěr

Cílem je důstojný život seniorů v občanské společnosti

Význam hodnot ve společnosti

Solidární občanská společnost

Děkuji Vám za pozornost